

1

EINDELIJK WEER IN DE NEGEN

ZANDER OLINGA HIELD ZIJN ADEM IN. Hij stond op een lange roltrap. Langzaam kwam de eerste verdieping* van Winkelpaleis De Negen in zicht, vol klanten, koopwaar en de glinsterende glans van goud. Tegelijk zag hij iets anders glinsteren – een man baande zich een weg door de winkelende mensen en op zijn hoed blonk een paars juweel in het licht van de kristallen kroonluchters hoog boven hem.

‘Kijk!’ zei Zanders moeder naast hem. Ze wees naar beneden. ‘Je oma!’

Zanders aandacht voor de man met de hoed glipte weg toen hij zijn oma, Zina Winebee, onderaan de lange roltrap

zag staan zwaaien. Ze zag er precies zo uit als hij zich herinnerde van zes jaar geleden, de laatste keer dat hij op bezoek kwam. Haar zwarte haar was nog steeds kort, haar gezicht vriendelijk maar ernstig en ze droeg een deftig donkerblauw mantelpak. Ze was alleen nog langer dan hij dacht.

‘Vijf weken hier, Zander,’ zei zijn vader achter hem. ‘En kijk eens hoe blij oma Zina is om je te zien.’

Vijf weken! Nog steeds kon Zander bijna niet geloven dat hij de hele zomer mocht logeren in De Negen, het grootste, beroemdste en meest bijzondere winkelgebouw op de hele wereld, waarvan oma Zina de baas was.

‘Eindelijk terug,’ zei Zanders moeder, en ze kneep even in zijn schouders. ‘In De Negen!’

Zander keek weer naar beneden. Halverwege de roltrap zag hij pas echt hoe groot het daar beneden was. Hij had het gevoel alsof hij zich in een zee van kledingrekken, make-up, sieraden, toonbanken, spiegels, dozen, kisten – en mensen, mensen, mensen – stortte! Het was oogverblindend en te veel om op te noemen. Hij vergat zelfs zijn hoogtevrees.

‘Het is veel groter dan ik me herinner!’ zei Zander.

‘Je was pas vijf toen,’ zei zijn vader, ‘en je...’ Hij zweeg abrupt toen de lichten uitfloepten, de muziek stopte en de roltrap schokkend tot stilstand kwam. Zander greep de leuning van de roltrap vast; de honderden winkelende mensen die plotseling in het donker stonden hapten hoorbaar naar lucht. Maar even snel als de storing begon, was alles

weer normaal: de roltrap kwam in beweging, de muziek speelde, de lampen straalden even helder als ervoor en de mensen op de begane grond juichten.

‘Kleine stroomstoring zeker!’ zei Zanders vader, nerveus grinnikend.

Zijn ouders keken elkaar aan voordat zijn moeder zich omdraaide. ‘Hallo mam!’ riep ze toen de roltrap aankwam.

Zina stak haar handen uit, met de handpalmen naar boven, alsof ze hen dichterbij naar zich toe wilde trekken. Zander merkte dat ze een korte, verstoorde blik omhoog wierp als teken dat er zojuist iets vreemds in haar winkel was gebeurd. ‘Zaylee, Mason, Zander,’ zei ze, scherp articulerend.

Zander stapte op de marmeren vloer en oma Zina omhelsde hem. Haar naar seringen geurende parfum bracht hem terug naar het enige andere bezoek aan De Negen dat hij zich kon herinneren.

‘Jongen, toch!’ Oma Zina liet hem los en deed een stap achteruit om Zander te bekijken.

‘Hallo, oma Zina,’ zei hij met een verlegen grijns.

‘Wat lang en sterk ben jij al! Ik had geen idee dat er zo’n volwassen jongeman bij mij kwam logeren.’

Behalve dat ‘logeren’ klopte er niets van. Zander was de op twee na kleinste jongen van zijn klas, met smalle schouders, kort bruin haar, hij droeg een bril en had na drie jaar sporten nog geen bal geraakt bij honkbal of een punt gescoord bij basketbal.

‘Hier logeren is het enige waar hij het de laatste tijd over heeft, mam,’ zei Zanders moeder terwijl ze haar armen om Zina heen sloeg. ‘En wat heerlijk je weer te zien.’

‘Terug in De Negen,’ zei Zanders vader terwijl hij Zina omhelsde. ‘Het is veel te lang geleden.’

Zina wees naar boven. ‘Kon je parkeren? Vorig jaar zijn er tweehonderd extra vakken bij gekomen.’

‘Alles in orde,’ zei Zanders vader. ‘Mooie parkeerplaats!’

Zina’s gezicht betrok. ‘Wagenpark,’ zei ze streng. ‘We hebben geen parkeerplaats in De Negen, Mason. Het heet hier wagenpark.’

Zander fronste; het humeur van zijn oma leek in een oogwenk omgeslagen. Was het zo erg dat zijn vader de overweldigende ruimte achter de deuren van de tweede verdieping een parkeerplaats had genoemd?

‘Sorry.’ De mond van Zanders vader viel open. Hij zag er geschrokken uit. ‘Eh, wagenpark. Ja, het wagenpark is super-de-luxe.’

Zina lachte alweer. ‘Kom op, Mason,’ zei ze. ‘Zo intimiderend ben ik toch niet?’

Masons gezicht klaarde langzaam op en hij zwaaide met een vinger naar Zina. ‘Punt voor jou. Je had me te pakken!’

‘Zo ken ik je weer,’ zei Zanders moeder Zaylee, terwijl ze Zina nog eens omhelsde. ‘Altijd de puntjes op de i. Hoe het ook heet, parkeerplaats of wagenpark, we zijn blij dat we er zijn.’

‘En ik ben blij dat ik jullie weer zie,’ zei Zina, terwijl ze met een stevige ruk de kraag van haar jasje rechte trok. ‘En helemaal blij dat Zander bij mij blijft. Jij en ik zullen ons prima vermaken terwijl je ouders bezig zijn met hun onderzoek.’

‘Onderzoek en boek,’ zei Zaylee. ‘De werktitel van ons boek is *De Vurige Vulkanen van Kamtsjatka*.’

‘Ja,’ zei Zanders vader. ‘We hopen een vulkanische uitbarsting te veroorzaken in de literaire wereld.’ Hij grinnikte weer.

Zina keek weer naar Zander. ‘Weet je nog iets van je vorige keer in De Negen?’

‘Een beetje,’ zei Zander, maar wat hij zich vooral herinnerde was zijn verbazing over het enorme reuzenrad (alles was enorm in en om De Negen) boven op het dak; de monorail, hoog aan het plafond boven het speelgoed; de doodshoofdaapjes in hun kooi bij de herenschoenen, en de ijsjes (vooral de smaak Aalbes Augurk, achteraf eigenlijk heel lekker) in Ijspaais ’t Ijsbeertje. Hij begreep niet waarom het zes hele jaren geduurd had voordat hij en zijn ouders hier weer terug waren gekomen. Vorig jaar had hij zijn vader en moeder op een avond laat een keer over ‘het gezinsbudget’ horen praten, toen ze dachten dat hij sliep, en hij wist dat ze allebei erg hard moesten werken op hun universiteit en vaak niet eens een week vrij konden nemen om te kamperen. Hun nieuwste project, een onderzoek naar

een paar bijzondere vulkanen, gaf hun alle drie de kans naar de stad Novatrosk te komen, en dus ook naar de beroemde Nummer Negen.

Zanders oog viel op een beeldhouwwerk wat verder weg. Hij wees ernaar.

‘Echt *niet!*’ riep hij, met nadruk op ‘niet’, zoals al zijn klasgenoten deden. ‘Is dat een mandala?’

‘Ja, een mandala,’ zei Zina en ze staarde naar het beeldhouwwerk – een drie meter hoog zandstenen rotsblok waarin ingewikkelde cirkelvormige patronen waren uitgehouwen – alsof ze zich nu pas realiseerde dat het in haar winkel stond. ‘Je moet een kunstliefhebber zijn, Zander. Weinig mensen weten dat zo’n figuur mandala heet.’

‘Zander wil later kunstenaar worden,’ zei Zaylee.

Mason knikte. ‘En hij is echt goed. Hij tekent de hele tijd.’ Met een gebaar naar het beeld voegde hij eraan toe: ‘Hij maakt tekeningen die er precies zo uitzien.’

Zina trok waarderend haar wenkbrauwen op naar Zander. ‘Wat weet jij over mandala’s?’

‘Mandala’s zijn als cirkels met figuren erop,’ zei Zander. Hij was gefascineerd door mandala’s sinds hij er afbeeldingen van tegenkwam in een kunstboek dat hij uit de bibliotheek had geleend. ‘Ik vind ze cool.’

‘Toevallig dat jij ze *cool* vindt,’ zei Zina. ‘Er zijn veel mandala’s in De Negen. De Winebees hebben er al tientallen jaren belangstelling voor. Dat zul jij je nog wel herinneren, Zaylee.’

Zanders moeder glimlachte. ‘Ik herinner me De Negen alsof ik nooit ben weggeweest, mam.’

Er viel even een stilte; Zina vouwde haar handen en straalde. ‘Ik ben in de wolken dat jullie er alle drie zijn, en ik wil graag bijpraten.’ Ze draaide zich op haar hielen om en liep naar het beeld. ‘Maar eerst moeten jullie wat eten.’

‘Moeder, wij...’ begon Zaylee.

‘Ik weet het,’ zei Zina, kalm doorlopend. ‘Jullie zijn erg laat, jullie moeten morgen tegen de middag op jullie bestemming zijn, en volgende maand komen jullie heel even terug om die haastige spoed goed te maken. Maar nu staat het diner op de agenda en wacht er een tafel voor ons in De 360 Graden. Dat is ons beste restaurant, Zander, en let op: de vloer draait er in een grote cirkel rond. Binnen een uur heb je de hele stad gezien en ben je weer terug bij af. Je zult het *cool* vinden.’

‘Zina,’ zei Mason. ‘Het is echt nodig dat we...’

‘Maak even kennis met alle belangrijke mensen hier beneden,’ zei Zina zonder vaart te minderen. Ze wees opzij, waar drie vrouwen achter een toonbank handschoenen uitstalden. ‘Oksana, Odette en Oretis,’ riep ze. ‘Kijk even: mijn dochter en haar gezin zijn er.’

De drie vrouwen groetten en zwaaiden; Zina bleef maar doorlopen en nam Zander, Zaylee en Mason mee langs kraampjes, toonbanken en stellages waar alles wat maar denkbaar was stond uitgesteld: zijden blouses, paraplu’s

met eiken handvatten, astronomische boeketten, bolhoeden aan een wijdvertakte hoedenboom, een anderhalve meter hoge stapel mahoniehouten schaakborden, Spaans bestek, glanzend op houten planken. Zina kende iedereen die bij De Negen werkte bij naam, sprak iedereen persoonlijk aan en zei dan iets als: ‘Mijn kleinzoon heeft zijn ouders meegenomen voor een bezoek,’ of ‘Mijn dochter is hier met haar man en zoon, de toekomstige bekende kunstenaar Zander.’

En toen stonden ze voor het reusachtige mandalabeeld in het midden van een groot binnenplein. Het plafond was zo hoog dat het een tweede hemel leek. De hoofdingang van Nummer Negen was daar ook: een rij spiegelende glazen deuren waardoor mensen in een voortdurende stroom naar binnen kwamen en naar buiten gingen. Zander wist niet waar hij moest kijken. Hij zag een ronde vijver van negen meter in doorsnee, sierlijke waterstralen spoten omhoog. Hij zag containers met lange vensters, die aan kabels op en neer bewogen en *De Beste Mode* toonden: overhemden, broeken, jurken. Het was net een etalage waarvan de inhoud telkens veranderde. Hij zag vijf rijen vlaggen op hoge masten – wel honderd, schatte hij, uit landen van over de hele wereld – vlak bij de vijver; en een eind opzij waren tientallen liften met veel goud en glas. Het was net een rijkversierde, levende muur die zich uitstrekte tot in de verste verte van De Negen. Van een onzichtbare plek zweefde

tingelende pianomuziek rond, terwijl een heerlijke geur – kaneel, kaarsvet en suikerspin – in de lucht hing. ‘Wauw!’ zei Zander, terwijl hij omhoog staarde.

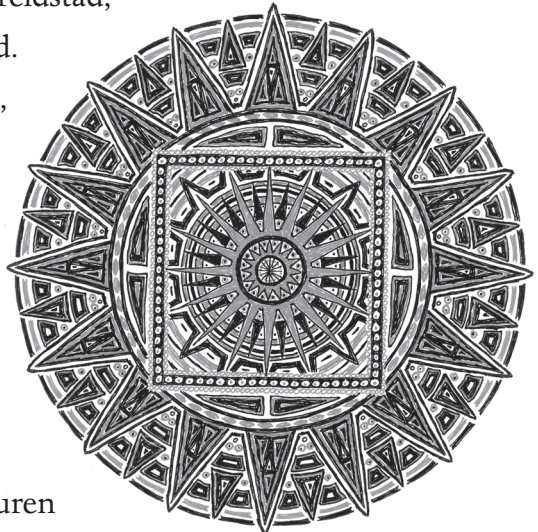
De lichten flikkerden weer.

‘Alles in orde, mam?’ vroeg Zaylee. Ze maakte een draaiende beweging met een vinger in de lucht boven haar. ‘Met de centrale?’

Zina keek waakzaam om zich heen, alsof ze zich schrap zette voor een nieuwe storing. ‘We hebben wat problemen gehad met de elektriciteit.’ Ze fronste haar wenkbrauwen maar knikte toen naar de mandala. ‘Vind je hem *cool*, Zander?’

Zander stond recht voor de rode zandstenen rots en hij kon de mandala nu van dichtbij zien: in de rots waren spiralen, ruiten, lussen en cirkels gekerfd. Het leek een reusachtig doolhof, of een wereldstad, van bovenaf getekend. Het was verbluffend, een kunstwerk zo ingewikkeld en zo sierlijk, dat Zander het gevoel had dat hij het urenlang kon bekijken zonder zich te vervelen.

‘Het lijkt op de figuren

die ik teken,’ zei hij langzaam. ‘Maar dan een miljoen keer groter.’

Een vrouw, ongeveer zo oud als zijn moeder, liep voorbij, stak een hand uit om haar vingers langs de onderste boog van de zandsteen te laten glijden en mompelde: ‘Ik hoop dat er uitverkoop is in de Pilchuck Toonzaal.’

‘Je hebt geluk, Marissa!’ riep Zina. ‘Murano glaswerk, je krijgt er twee voor de prijs van één vandaag.’

‘Bedankt, mevrouw Winebee!’ zei de dame, die Zina nu pas opmerkte, en ze haastte zich al weg.

‘Kent u die klant bij naam?’ vroeg Mason.

‘Pardon, Mason, bezoeker,’ verbeterde Zina – deze keer heel vriendelijk. ‘Bezoeker. Wij hebben geen klanten bij De Negen. En ja, ik ken haar. Ik ken heel veel van de bijzondere mensen die ons bezoeken.’

‘Wrijven mensen over de mandala voor geluk?’ zei Zander. ‘Dat doe ik altijd bij de neus van het varkensbeeld voor onze bibliotheek.’

‘Goed gezien.’ Zina wees naar het rotsblok. ‘Doe maar.’

Zander legde zijn hand op de rots. Maar zijn hoofd werd leeg. Hij was zo opgewonden en zo overweldigd door alles wat er te zien, te horen, te ruiken was, dat zijn gedachten over elkaar heen buitelden. Toch kwam er iets bij hem op: ‘Ik hoop dat ik oma Zina kan helpen in De Negen,’ zei hij en hij dacht aan de man met het glinsterende juweel op zijn hoed.

‘Nou, dat horen we graag.’ Zina keek naar Zaylee en Mason. ‘Ik weet zeker dat zijn wens in vervulling zal gaan.’

‘Mam,’ zei Zaylee, ‘ik weet dat het vervelend is dat we zo vlug weg moeten.’

Zina wees naar de liften. ‘Begrijp ik volkomen. Het is niet jouw schuld dat jullie laat zijn. En jullie hebben een deadline, nou, ik weet wat dat is. Maar nu naar De 360.’

Toen ze dichterbij de liften kwamen, hoorde Zander een steeds luider geklik. Bij elke lift zag hij een man of vrouw staan in een blauw kostuum, met in de ene hand iets wat leek op een blauwe toverstaf en in de andere hand een paar castagnetten. Een van de liften ging open en de man in het blauwe pak ernaast liep tot vlak voor de open deur. Een groep mensen ging naar binnen, tot de man zijn blauwe toverstaf voor de deur hield. ‘Vol!’ zei hij en hij klikte dramatisch met zijn castagnetten. De liftdeur schoof dicht en de man stapte weer opzij.

‘Ons topteam liftstarters,’ zei Zina tegen Zander, gebarend naar de mannen en vrouwen in het blauw. ‘Vijfentwintig voor vijftientwintig liften. Dit zijn Hortense, Marvin, Gyasi en Hideki. Kijk, dit is mijn dochter met haar gezin.’

‘Mevrouw Winebee!’ riep een vrouw achter Zina, toen de vier liftstarters die Zina had aangewezen nog bezig waren met hun begroetingen. Ze was maar iets groter dan Zander, had een knotje wit haar hoog op haar hoofd en zag eruit alsof ze ruim vijftien jaar ouder was dan Zina. De

bril die ze droeg maakte dat haar ogen twee keer zo groot leken en ze stond met staf en castagnetten voor de open deur van een lift die voor driekwart gevuld was.

‘Alstublieft, mevrouw Winebee. Deze gaat naar de achttiende verdieping,’ zei de vrouw met het witte haar. ‘Voor De 360.’

‘Irina Obrastoff,’ zei Zina, terwijl ze zich omdraaide en naar de vrouw zwaaide. ‘Jij zult je Zaylee, haar man, Mason, en hun zoon, Zander, nog wel herinneren.’

‘Mevrouw Obrastoff!’ riep Zaylee. ‘Wat fijn u weer te zien.’

‘Wederzijds, Zaylee,’ zei de oudere vrouw. ‘Maar kom, laten we de andere bezoekers niet ophouden.’

‘Mevrouw Obrastoff is al achtenveertig jaar liftstarter bij ons, Zander,’ zei Zina. ‘Ze kende je moeder al toen Zaylee nog een baby was.’

‘Nu alstublieft aan boord, mevrouw Winebee,’ drong Irina aan. ‘Ik zou graag bijpraten, maar de winkel is stampvol.’

Zina en de Olinga’s haastten zich de lift in. Irina glimlachte en zwiepte haar blauwe toverstaf naar beneden toen een man en een vrouw dichterbij kwamen om haar lift binnen te gaan.

‘Vol!’ kraste Irina en ze rammelde met haar castagnetten. Ze knipoogde naar Zander. ‘Ik zie je binnenkort, jongeman.’ En op dat moment keek ze naar Zina, merkte

Zander; de oudere vrouw tuurde net als Zina omhoog en Zander was er zeker van dat zij ook het gevoel had dat er iets mis was geweest met de flikkerende lichten.

De deur ging dicht en een jonge vrouw naast het knoppenpaneel, gekleed in wat leek op een exotische zijden pyjama, zei: ‘Naar de achttiende verdieping, restaurant De 360.’

‘Wij gaan erheen voor ons jubileum!’ zei iemand achter Zander.

Zina verstijfde; haar ogen werden groot en ze tilde haar kin omhoog. Zander schrok van haar reactie; als ze niet in een lift waren geweest, had hij misschien gedacht dat ze in de verte iets vreselijks had gezien.

‘Gefeliciteerd!’ zei iemand anders; een paar mensen begonnen te klappen. ‘En een mooi jubileum dan maar!’

Weer kromp Zina ineen.

‘Alles goed, oma Zina?’ vroeg Zander. De lift ging onder-tussen zoemend omhoog.

Zina draaide zich naar hem om.

‘Alles goed, lieverd,’ zei ze. ‘Bedankt.’

‘Achttiende verdieping!’ zei de vrouw in het exotische broekpak. De deur ging open en iedereen stapte naar buiten in een schemerige ruimte.

‘Op ons jubileum!’ zei een vrouw in een rode jurk, terwijl ze zich vastklampte aan de man naast haar.

Zina sloot haar ogen en drukte haar vingers op een punt

tussen haar wenkbrauwen, alsof ze hoofdpijn had of een akelige gedachte willen verjagen. Zanders ouders zagen het niet. Maar hij merkte het.

Waarom zou ze zo schrikken van het woord jubileum? dacht hij.

Zina opende haar ogen.

‘Welkom in De 360,’ zei ze, en ze glimlachte weer, net als eerder bij de roltrap. ‘Ik ben overgelukkig dat we weer bij elkaar zijn.’

Zander voelde dat ze het hele jubileum-incident achter zich wilde laten.

* In Amerika wordt met de eerste verdieping de begane grond bedoeld.